Region Stockholm

17

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl. om vaccinering med påfyllnadsdos

HSN 2021-2771

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Läkemedelsenhet
Leyla Jalilian

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-01

HSN 2021-2771

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl. om vaccinering med påfyllnadsdos

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden lyfter Talla Alkurdi (S) m.fl. ett antal förslag till beslut avseende vaccinering med påfyllnadsdos av covid-19 vaccin.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Talla Alkurdi (S) m.fl. har i en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden givit följande förslag till beslut avseende vaccinering med påfyllnadsdos med covid-19 vaccin:

- *att* hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer till nämnden med en tydlig plan för vaccineringen gällande prioritetsordning och kapacitet

- *att* hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att omgående utöka kapaciteten för vaccineringen med påfyllnadsdosen mot covid-19 genom att inrätta fler stora vaccinationsmottagningar som även erbjuder drop-in-vaccinering i hela länet

- *att* hälso- och sjukvårdsförvaltningen tar initiativ till att tidsbokningsapplikationen Alltid öppet genomgår särskilda tester för att säkerställa och stärka upp kapaciteten nu och inför massvaccineringen med påfyllnadsdosen.

- *att* regionen inför avgiftsfria sjukresor till vaccineringen för att ge riskgrupper möjlighet att smittsäkert ta sig till vaccinering.

- *att* vårdcentralerna får ett särskilt uppdrag att kontakta sina listade patienter som ännu inte vaccinerat sig

- *att* ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att se över vilka typer av mobila enheter som behövs i egen regi för att öka vaccineringen i socialt utsatta områden samt vid skolorna

Överväganden
Här beskrivs de överväganden som hälso- och sjukvårdsförvaltningen har gjort i fråga om de föreslagna åtgärderna.

1. ***att* hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer till nämnden med en tydlig plan för vaccineringen gällande prioritetsordning och kapacitet**

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har genom svar på tidigare skrivelse, redovisat för hur vaccinationer med påfyllnadsdos genomförts i Region Stockholm. För detaljerad beskrivning av genomförandet av vaccinationerna fram till och med den 10 januari hänvisas därför till tidigare tjänsteutlåtande, HSN 2021–2584.

Vaccinering med påfyllnadsdos har genomförts genom att implementera en flexibel och hållbar struktur med utgångspunkt från den inriktning som beslutades i augusti 2021 för fortsatta arbetet med vaccinationer (VKN-2021-0170).[1]

För att säkerställa vaccinationskapacitet adderades covid-19 vaccinationer som ett tilläggsuppdrag till vårdval vaccination. För att säkerställa geografisk täckning förbereddes för möjligheten att kunna involvera husläkarmottagningar och aktörer som Stockholms läns sjukvårdsområde

1 17-inriktning-for-fortsatt-vaccination-mot-covid-19.pdf (regionstockholm.se)

(SLSO) och Karolinska Universitetssjukhuset vilka kunde bidra med flexibilitet i vaccinationsinsatsen.[2]

Regionens vaccinationskapacitet skalades upp snabbt i takt med rekommendationerna om påfyllnadsdos från Folkhälsomyndigheten som kom med mycket kort framförhållning under hösten. Vaccinationskapaciteten fördubblades mellan vecka 44 och vecka 47 och har därefter fortsatt att öka för att kunna möta behovet allteftersom fler blev aktuella för en påfyllnadsdos. [3]

Utökning av kapacitet har skett både hos aktörer inom vårdval vaccination, regionägda verksamheter, mobila enheter och husläkarmottagningar. Regionens totala kapacitet uppgick till över 100 000 vaccinationer/vecka i början av 2022. Under vecka tre registrerades 115 000 vaccinationer i region Stockholm varav cirka 85 procent utgjorde påfyllnadsdoser.

Regionen har följt Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning för påfyllnadsdos.[4] Vaccinationer med påfyllnadsdos startades med vaccinering av prioriteringsgrupp 1, det vill säga personer på särskilt boende för äldre (SÄBO), personer med hemsjukvård, personer med hemtjänst och alla över 80 år. [5] Därefter erbjöds vaccination till alla över 65 år samt personal inom SÄBO, hemtjänst och hemsjukvård.[6, 7]

Vaccinationer av vårdpersonal genomfördes främst på arbetsplatserna och av arbetsgivaren.[8]

När tillräcklig hög vaccinationstäckning hade uppnåtts bland de äldre grupperna fortsatte vaccinationerna utifrån sex månaders doseringsintervall. Erbjudande om dos3 skickades till aktuella invånare över 18 år i olika etapper för att säkerställa den rekommenderade prioriteringsordningen och minska risken för undanträngning. [9]

2 Strategi för vaccinationer mot covid-19 - Region Stockholm

3 Vi ökar takten för att utöka vaccinationskapaciteten - Region Stockholm

4 https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2021/november/viktigt-att-arbetet-med-att-vaccinera-mot-covid-19-fortsatter-i-snabb-takt/

5 Nu börjar Region Stockholm ge tredje dosen - Region Stockholm

6 https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2021/oktober/pafyllnadsdos-vaccin-mot-covid-19-rekommenderas-till-fler-grupper/

7 Bokningen öppen för åldersgrupp 65 och äldre som vill ta en tredje dos - Region Stockholm

8 Påfyllnadsdos för vård- och omsorgspersonal | Vårdgivarguiden (vardgivarguiden.se)

9 Alla vuxna i Stockholm erbjuds påfyllnadsdosen - Region Stockholm

Den 12 januari ändrade folkhälsomyndigheten doseringsintervallet till fem månader för alla över 18 år.[10] Detta innebar att många fler blev aktuella för påfyllnadsdos. Regionen kunde på mindre än två veckor erbjuda påfyllnadsdos utifrån en fem månaders doseringsintervall till berörda invånare. [11]

Fram till och med den 27 januari 2022 var den relativa täckningsgraden för dos3 följande i Region Stockholm: personer över 80 år: 87 procent, personer 65–79 år: 92 procent, personer 60–64 år: 89 procent, personer över 50 år: 79 procent, personer över 18 år: 60 procent.

2. ***att*** **hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att omgående utöka kapaciteten för vaccineringen med påfyllnadsdosen mot covid-19 genom att inrätta fler stora vaccinationsmottagningar som även erbjuder drop-in-vaccinering i hela länet**

Den 26 januari 2022 fanns vaccinationsmottagningar på 38 fasta platser som Region Stockholms invånare kan vaccinera sig vid. Därtill finns vaccinationsmöjligheter vid mobila enheter på runt 30 platser där regionen vill tillgängliggöra vaccination och i områden med lägre täckningsgrad.

Totalt inrapporterad kapacitet i regionen uppgår till 125 000 vaccinationer vecka fyra och vecka fem. Därefter väntas vaccinationskapaciteten uppgå till över 100 000 vaccinationer per vecka vid hög efterfrågan.

19 vaccinatörer var den 26 januari godkända för tilläggsuppdragvaccination mot covid-19 inom vårdval vaccination. Vaccinatörer godkänns löpande efter ansökan.

Utöver vårdvalskapaciteten erbjuds vaccinationer på större mottagningar vid Cityterminalen, Sollentuna sjukhus, Ersta sjukhus, Älvsjömässan och Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge och Solna.

Samtliga vaccinationsmottagningar kan om möjligt erbjuda vaccination genom drop-in, men för att säkerställa ett effektivt kapacitetsutnyttjande och smittsäker vaccination rekommenderas vaccination i det intensiva skedet att i första hand genomföras via tidsbokning. När efterfrågan

10 Påfyllnadsdos vaccin mot covid-19 tidigast efter fem månader — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se)

11 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2022/01/nu-kortar-vi-tiden-mellan--2a-och-3e-dosen/

framgent avtar kommer drop-in successivt att införas för att tillgängliggöra vaccination på så många sätt som möjligt.

3. *att* hälso- och sjukvårdsförvaltningen tar initiativ till att tidsbokningsapplikationen Alltid öppet genomgår särskilda tester för att säkerställa och stärka upp kapaciteten nu och inför massvaccineringen med påfyllnadsdosen.

Gemensamt bokningssystem har varit ett viktigt verktyg vid genomförande av breddvaccinationen mot covid-19. Tidsbokningsapplikationen Alltid öppet började användas redan under fas4 i vaccinationsprogrammet. Tester utfördes så väl innan användning som under tiden som produktionen ökade för att möta behovet under fas4.

Enstaka kapacitetsproblem uppstod i början av fas4 då många invånare loggade in i systemet samtidigt men prestanda och kapacitet har ökat löpande och inga större driftstörningar har inträffat sedan dess. Tydlig kommunikation om när det är dags för invånaren att logga in och boka tid har också bidragit till mindre belastning på systemet.

En stor andel av invånarna har redan erbjudits en påfyllnadsdos via appen Alltid öppet utifrån doseringsintervall och tillgänglig vaccinationskapacitet.

4. *att* regionen inför avgiftsfria sjukresor till vaccineringen för att ge riskgrupper möjlighet att smittsäkert ta sig till vaccinering.

Region Stockholm har haft en rad åtgärder kring sjukresor under pandemin och alla har grundat sig på vid var tid gällande restriktioner, rekommendationer och andra styrande dokument från Folkhälsomyndigheten, Region Stockholms smittskyddsläkare och Socialstyrelsen.

Sedan i september 2021 har alla åtgärder avvecklats och det är nu ordinarie regelverk för sjukresetjänsten som gäller. Åtgärderna har inte inneburit avgiftsfria sjukresor, men väl möjliggjort för fler personer i regionen att kunna få hjälp med smittsäkra transporter till vård och behandling. Vaccination betraktas inte som en hälso- och sjukvårdsåtgärd enligt gällande regelverk och berättigar därför generellt inte till en sjukresa.[12]

12 https://vardgivarguiden.se/globalassets/administration/patientadministration/prehospital-vard/sjukresor/regelverk-sjukresor.pdf

Sjukresor regleras enligt lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor. Sjukvårdshuvudmannen i länet har skyldighet att betala ut ersättning för sjukresor till all regionfinansierad vård och att pröva ärenden med ersättningskrav för sjukresor. Det är också sjukvårdshuvudmannen som avgör grunderna för resekostnadsersättning samt nivå på egenavgift via beslut i regionfullmäktige. Sjukvårdshuvudmannen, det vill säga Region Stockholm, har skyldighet att betala ut ersättning för sjukresor som sker till all regionfinansierad vård samt att pröva ärenden med ersättningskrav för sjukresor med eget utlägg. Det är också sjukvårdshuvudmannen som avgör grunderna för resekostnadsersättning samt nivå på egenavgift via beslut i regionfullmäktige.

5. *att* vårdcentralerna får ett särskilt uppdrag att kontakta sina listade patienter som ännu inte vaccinerat sig

Under hösten 2021 övergick vaccinationer mot covid-19 i en ny fas där insatserna blev mer riktade för att kunna nå ut till alla som ännu inte hade vaccinerat sig av olika skäl.[13,14]

Ett pilotprojekt med uppsökande verksamhet där vårdcentraler kontaktade sina listade patienter som ännu inte vaccinerat sig genomfördes under hösten. 22 vårdcentraler med lägst andel vaccinerade över 60 år deltog. Vid utvärdering kunde det konstateras att insatsen var mycket tidskrävande för vårdcentralerna och genererade endast en liten andel bokade tider.

Vidare har även SMS utskick med förbokade tider gjorts i Fittja.[15]

Den samlade bedömningen är att vårdcentralerna kan nyttjas för andra insatser inom vaccination så som att erbjuda vaccination till de grupper som inte kan vaccineras vid vaccinationsmottagningar av olika skäl. Därtill har vårdcentralerna sitt ordinarie och breda primärvårdsuppdrag.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med olika åtgärder i samverkan med olika aktörer och kommuner för att kunna erbjuda vaccination till alla som ännu inte vaccinerat sig av olika skäl. Under vecka fyra startar en

13 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2021/09/fortsatta-insatser-for-att-na-hog-vaccinationstackning-i-hela-lanet/

14 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2021/09/fler-vaccinbussar-och-fler-riktade-insatser-for-att-erbjuda-vaccin-till-ovaccinerade/

15 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-halsa-och-vard/2021/10/region-stockholm-skickar-sms-med-bokade-tider-till-boende-i-fittja/

omfattande kampanj där vi ytterligare växlar upp detta arbete. Kampanjen går under namnet *Hela Stockholm mot pandemin*.[16]

6. att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att se över vilka typer av mobila enheter som behövs i egen regi för att öka vaccineringen i socialt utsatta områden samt vid skolorna

Region Stockholm har sedan våren 2021 använt mobila enheter för att öka vaccinationstäckningen i socialt utsatta områden som ett komplement till övriga vaccinationserbjudanden.

Under vaccinationsprogrammets genomförande har antalet mobila enheter för drop-in-vaccination i områden med lägre vaccinationstäckning successivt utökats.[17] I nuläget finns 15 mobila enheter i drift som kan erbjuda vaccinationsmöjligheter vid runt 30 platser i länet.

Kombinationen drop-in-vaccination med hög närvaro av flerspråkiga hälsoinformatörer från Transkulturellt Centrum möter behov som invånarna har. Här kombineras vaccinationserbjudande med förmågan att vägleda invånare och ge dem svar på deras frågor om vaccin, vaccination och biverkningar. De mobila enheterna är tillgängliga för alla invånare som önskar ta första-, andra- eller påfyllnadsdosen. De mobila enheterna ökar tillgängligheten till vaccination och under senhösten/vintern har de givna doserna varit till största del påfyllandsdoser.

Parallellt har Region Stockholm vaccinerat med mobila enheter i gymnasieskolor i områden med lägre vaccinationstäckning.[18] Insatserna genomförs i nära samarbete med kommuner/stadsdelar och rektorer/studierektorer på aktuella skolor. Här har kombinationen engagerade lärare, mentorer och rektorer, hälsoinformatörer med rätt språkprofil och skräddarsydda vaccinationserbjudanden visat sig fungera väl. Att återkomma flera gånger till samma skola har också visat sig vara en framgångsrik strategi.

16 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2022/01/regionen-kraftsamlar-mot-pandemin/

17 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2021/09/fler-vaccinbussar-och-fler-riktade-insatser-for-att-erbjuda-vaccin-till-ovaccinerade/

18 https://www.regionstockholm.se/verksamhet/halsa-och-vard/nyheter-vaccin-covid-19/2021/08/vaccinationsbuss-till-gymnasieskolor-i-omraden-med-lagre-vaccinationstackning/

En mobil enhet (från SLSO:s mobila team) har också haft uppdraget att vaccinera utsatta grupper (bland annat hemlösa, asylsökande, flyktingar) i nära samarbete med organisationer som har etablerade mötesplatser där de möter målgrupperna. [19]

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-02-01

19 https://www.regionstockholm.se/nyheter-stockholms-lans-landsting/2021/05/region-stockholm-utokar-vaccinationerna-av-personer-som-lever-i-social-utsatthet/

Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2021-12-14

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Skrivelse om vaccinering med påfyllnadsdos

Vi socialdemokrater i Region Stockholm vill se en snabb och jämlik vaccinering mot covid-19 även nu i processen med påfyllnadsdos. Därför har vi återkommande yrkat på att en plan för ett sådant genomförande ska presenteras för hälso- och sjukvårdsnämnden och vårdens kunskapsstyrningsnämnd. Region Stockholm borde i god tid byggt upp en plan och beredskap för att snabbt kunna påbörja vaccineringen med påfyllnadsdosen mot covid-19.

Tyvärr kan vi nu konstatera att den inledande fasen av breddvaccinering med påfyllnadsdosen präglas av kapacitetsbrist med långa köer samt oklarheter kring var man kan vaccinera sig. Problematiken handlar i dagsläget om brist på en plan för genomförandet och att beredskapen brister för att snabbt kunna växla upp kapaciteten för vaccineringen av en påfyllnadsdos. Därför får invånare i Region Stockholm betala priset när vår region är bland de långsammaste med vaccineringen av riskgruppen 65 år och äldre. Därför har den gruppen fått stå utomhus i tio minusgrader för att få en drop-in-tid vid en vaccinationsbuss när de bokade tiderna är slut.

Den oberoende utvärderingen av Region Stockholms hantering av covid-19 [RS 2020-0384] har kritiserat regionens vaccinationsarbete på flera genomgripande punkter. En kritik handlar just om avsaknaden av en detaljerad vaccinationsplan vilket har orsakat att genomförandet har präglats av att frågor och beslut hanterats ad hoc. Regionens strategidokument gällande breddvaccineringen har saknat detaljerat scenarioplanering och har därmed inte kunnat hantera osäkerheter och nya besked. Detta har varit särskilt allvarligt eftersom planeringen och genomförandet av vaccinationen har varit beroende av beslut och besked från Folkhälsomyndigheten och den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) som ofta kommit tätt inpå.

Inför den fortsatta vaccinationen med påfyllnadsdosen kommer riskgrupper återigen behöva resa till vårdcentraler eller andra vaccinationsmottagningar. Vi socialdemokrater anser därför är det högst angeläget att regionen omprövar sitt tidigare beslut om egenavgifter till sjukresor till vaccination. Istället fortsätter Region Stockholm att ta ut en egenavgift på 140 kronor

enkel väg för sjukresor till vaccinationen. För en pensionär i riskgruppen 76 år och äldre kräver alltså regionen 560 kronor för sjukresor fram och tillbaka till vårdcentralen och få två doser vaccin. Flera andra regioner har slopat egenavgift för sjukresor till och från vaccinering däribland Halland, Sörmland, Gävleborg och Jönköping.

Stora befolkningsstudier visar att covid-19-pandemin har drabbat socialt utsatta områden särskilt hårt. Dessvärre fortsätter vaccinationsgraden variera mellan kommuner i vår region. Andelen vaccinerade är lägst i Botkyrka är 64,3 procent och i Södertälje 65,1 procents. I Västra Götaland har ingen kommun lägre än 80 procents vaccinationstäckning. Förklaringarna är bland annat att färre vaccinationsmottagningar öppnat i de södra länsdelarna, att mobila vaccinationsenheter försenades samt att möjligheten att boka vaccinationstid via telefon dröjde. Riktade insatser krävs för att säkerställa en jämlik vaccinering. Regionen behöver öka den mobila vaccinationskapaciteten. Regionen behöver även ge vårdcentralerna ett särskilt uppdrag att kontakta sina patienter som ej vaccinerat sig för att erbjuda mer information samt en trygg och säker vaccination, motsvarande som i Region Uppsala.

Vi efterfrågar även en plan för vaccineringen av vårdpersonal. Här råder stor oklarhet. Vi socialdemokrater vill att regionen är tydlig med vad som gäller för denna grupp. Det är viktigt dels inför ju- och nyårshelgerna då personalläget är sårbart. Det behövs även för att vi ska undvika fel i prioriteringsordningen, vilket skedde tidigare i år när äldre med hemtjänst i Region Stockholm fick sin vaccinering försenad flera veckor.

Under hösten har vaccination av 12-15 åringar påbörjats. Hittills har över 30 procent av skolorna i länet *inte* har haft besök av vaccinatör för dos 1 och alla har fått en vaccinatör tilldelad. Hittills har hälften av 12-15 åringarna fått en första vaccinationsdos. Med tanke på att skolelever nu driver smittan i pandemin behöver denna vaccinering påskyndas.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer till nämnden med en tydlig plan för vaccineringen gällande prioritetsordning och kapacitet

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att omgående utöka kapaciteten för vaccineringen med påfyllnadsdosen mot

covid-19 genom att inrätta fler stora vaccinationsmottagningar som även erbjuder drop-in-vaccinering i hela länet

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen tar initiativ till att tidsbokningsapplikationen Alltid öppet genomgår särskilda tester för att säkerställa och stärka upp kapaciteten nu och inför massvaccineringen med påfyllnadsdosen.

att regionen inför avgiftsfria sjukresor till vaccineringen för att ge riskgrupper möjlighet att smittsäkert ta sig till vaccinering.

att vårdcentralerna får ett särskilt uppdrag att kontakta sina listade patienter som ännu inte vaccinerat sig

att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att se över vilka typer av mobila enheter som behövs i egen regi för att öka vaccineringen i socialt utsatta områden samt vid skolorna

Talla Alkurdi (S) m.fl